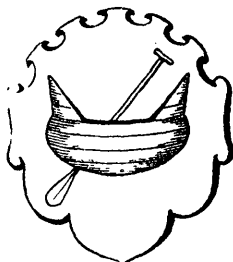

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, parter, tel. 28-00.
Administ. czynna od g. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ceny ogłoszeń: Zwyczajne: 1 kolumna — zł. 50.—; 1/2 kolumny — zł. 25.—; 1/4 kol. — zł. 15; 1/8 kol. — zł. 7.50. Drobne po 5 gr. za 1 wyraz najmniejsze ogłoszenie gr. 50.

Przeznaczona: Miesięcznie zł. 1.—

Cena egzemplarza zł. 0.30.

Nr. 13 (493)

Łódź, dnia 26 marca 1929 r.

Rok XI

Treść numeru: Jaglica i jej zwalczanie w Łodzi, dr. med. S. J. Schweig. — Protokół 5 (III sesji) posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 26 II. 1929 roku. — Sprawozdanie z działalności M. Urzędu Weterynaryjnego za m. luty 1929 r. — Okólnik Nr. 3. — Kronika Miejska. — Z życia miast polskich. — Ogłoszenia.

Dr. med. S. J. SCHWEIG

Kierownik miejskiej przychodni przeciwjagliczej
w Łodzi.

Jaglica i jej zwalczanie w Łodzi ¹⁾

Wprowadzenie przymusu powszechnego nauczania w Łodzi oraz szybka i konsekwentna tegoż realizacja spowodowały, że sprawa walki z jaglicą na terenie miejskich szkół powszechnych stała się niebawem piekącą.

Do miejskich ambulatorjów szkolnych napływała coraz znaczniejsza liczba dzieci chorych na jaglicę. Młodzież ta z jednej strony w ambulatorjach ogólnych, bez wyznaczenia dla niej specjalnych godzin przyjęć, przedstawiała poważne niebezpieczeństwo jako możliwe źródło zakażenia dla reszty dzieci, ambulatorja te odwiedzających; z drugiej strony przez bardzo długi czas nie mogła uczęszczać do szkół, przez co została pozbawiona błogosławieństwa powszechnego nauczania, albo też przychodziła do szkoły bardzo nieregularnie, przez co przeszkadzała reszcie w normalnym trybie nauki. Bardzo wiele też musiało zostać w tej samej klasie na rok następny, z czego znów wynikły związane z tem trudności pedagogiczne. Leczenie tych dzieci napotykało poza tem na zwykłe trudności połączone z długotrwałym leczeniem przewlekłej choroby; nieregularne stawianie się do leczenia i częste dłuższe przerywanie tegoż.

Z takiego stanu rzeczy oraz ze znanego doświadczenia, że najdogodniej prowadzić walkę z jaglicą u dziatek szkolnej, same przez się nasuwały się następujące wnioski: utworzenie specjalnej przychodni dla dzieci chorych na jaglicę i specjalnych szkół dla nich. Z takim projektem

¹⁾ Przedruk z „Nowin Społeczno-lekarskich” Nr. 4 i 5, rocznik 1929

wystąpili w roku 1921 do magistratu okuliści, pracujący w miejskich ambulatoriach szkolnych, a piszący te słowa mógł o tem powiadomić „pierwszy zjazd okulistów polskich“ w grudniu 1921 roku podczas dyskusji o racjonalnym zwalczaniu jaglicy (Pamiętnik Zjazdu, str. 21).

Magistrat ówczesny wykazał duże zrozumienie dla tej sprawy, jak wogóle dla kwestji szkół specjalnych, i w roku szkolnym 1922/23 powstały w Łodzi przychodnia dla dzieci chorych na jaglicę i szkoła dla takich dzieci. W latach następnych liczba tych szkół wzrosła do trzech, powstała przychodnia dla jagliczych dorosłych oraz sekcja do walki z jaglicą pod egidą wydziału zdrowotności publicznej. Jako organ doradczy powołano do życia radę sekcji do walki z jaglicą, w skład której m. in. weszli przedstawiciele rady miejskiej, wydziału zdrowotności publicznej, wydziału oświaty i kultury, opieki społecznej, wojewódzkiego wydziału zdrowia, władz wojskowo-sanitarnych i okulistów łódzkich¹⁾. Po wprowadzeniu stopniowem różnych zmian organizacyjnych wszystkie te agendy połączone są w jedną organizacyjną jednostkę, której kierownikiem w maju 1928 roku mianowano autora niniejszego zestawienia.

Centralnym organem walki z jaglicą jest zatem obecnie w Łodzi biuro pierwszej miejskiej przychodni przeciwjagliczej. Tutaj wpływają wszelkie zgłoszenia o przypadkach jaglicy i tu prowadzi się od kwietnia 1928 roku kartotekę chorych na jaglicę mieszkańców Łodzi podług wzoru ustalonego przez Departament Służby Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Tu też zgłaszają się do badania dzieci szkolne, skierowane przez lekarzy szkolnych, a w razie stwierdzenia u nich jaglicy przeznaczają się je albo do leczenia w przychodni albo do szkoły jagliczej. Nadto ściąga się do przychodni przez specjalne wywiadowniczynie członków rodziny wzgl. współmieszkańców wszystkich chorych, o których wpłynęło doniesienie lub w przychodni stwierdzono jaglicę. Wywiadowniczynie pouczają przy tej sposobności, jak należy zapobiec zarażeniu się jaglicą i o potrzebie leczenia tej choroby. O stwierdzeniu jaglicy u zamieszkowych chorych przychodnia wysyła zawiadomienia do odnośnych władz sanitarnych. Przy przychodni czynna jest pracownia bakterjologiczno-histologiczna, z której mogą korzystać okuliści i instytucje społeczne w Łodzi. W końcu przychodnia prowadzi nadzór nad chorymi, leczącymi się poza przychodnią, czy się leczą w myśl istniejącego przymusu leczenia.

Gdy się chce otrzymać pogląd na stan zajagliczenia Łodzi, zgóry zaznaczyć należy, że trudno tu o ścisłe dane, jak przypuszczalnie trudno o nie w każdym innym mieście. W pierwszych latach, gdy poczęto skrupulatnie notować wszystkie zgłoszenia o przypadkach jaglicy, nie prowadzono kartoteki zgłoszonych przypadków, do statystyk dostały się zatem przypadki, wielokrotnie zgłoszone jako osobne przypadki. Obecnie po wprowadzeniu kartoteki tego błędu się unika. Pozostaje jednak drugi: brak doniesień o wyleczonych wypadkach, a co za tem idzie, figurowanie ich w kartotece przez czas długi jako jeszcze chorych. Widzi się przeto w statystyce ciągły wzrost liczby chorych na jaglicę, nie notuje się natomiast ubytku w tej liczbie przez wykreślenie wyleczonych. Wady statystyki lekarskiej są dostatecznie znane, a jeżeli chodzi o jaglicę, to trudności jej statystycznego ujęcia i wszelakie nieściśności doznały należytej oceny

1) Przewodniczącym rady sekcji do walki z jaglicą był do roku 1928 dr. Wł. Garliński, kierownikiem przychodni oraz lecznictwa w szkołach jagliczych dr. G. Krausz, a kierownikiem sekcji do walki z jaglicą (sprawy organizacyjne i badania rozpoznawcze) dr. Cz. Jastrzębski.

w pracy d-ra Zacherta: Jaglica i jej zwalczanie, Biblioteka jaglicza. Zastrzeżenia d-ra Zacherta mają naturalnie swoje zastosowanie i do cyfr przez niego samego podanych, m. in. dotyczących także Łodzi. Już wspominaliśmy o mylnej wysokiej cyfrze zgłoszeń chorych na jaglicę w pierwszych latach, gdy w Łodzi rozpoczęto walkę z jaglicą. Omyłka ta dotyczy Łodzi tem wcześniej, o ile tu prędzej niż w innych miastach Polski przeprowadzono przymus szkolny i wykrywano dzieci chore na jaglicę. Tem tłumaczy się względnie wysoki odsetek dzieci szkolnych, chorych na jaglicę w Łodzi, podany na tablicy XVIII w pracy d-ra Zacherta: Statystyka jaglicy w Polsce; niemniej sprostowania wymagają dane o Łodzi, znajdujące się w tablicach XXII i XXIV wspomnianej pracy. Następujące zestawienia najdosadniej mogą ilustrować, jakich zastrzeżeń wymagają same cyfry bez dodatkowych wyjaśnień. Podług zestawienia zaczerpniętego z rocznika statystycznego miasta Łodzi za rok 1927, str. 53, tabl. 74, zameldowano wypadki zachorowań na jaglicę:

1918 — 239	1923 — 2489
1919 — 557	1924 — 516
1920 — 161	1925 brak danych
1921 — 57	1926 — 182
1922 — 783	1927 brak danych

Z zestawienia tego możnaby wnioskować, że w roku 1923 wybuchła w Łodzi epidemia jaglicy, a przecież wysoka cyfra 2489 przypadków oznacza jedynie wzrost zgłoszeń w roku, w którym energicznie zabrano się do zwalczania jaglicy. Mała zaś cyfra w roku 1926 tłumaczy się tem, że w roku tym kasa chorych, w której się koncentrowało leczenie poważnej ilości chorych na jaglicę dorosłych, nie nadsyłała zawiadomień o chorych na jaglicę, a ponadto szwankował aparat ewidencyjny sekcji do walki z jaglicą. Zestawienie miesięczne za czas od czerwca do grudnia 1928 roku wykazuje w identyczny sposób liczbę zarejestrowanych przypadków jaglicy w zależności od ubocznych momentów, prawie czysto administracyjnych. Zarejestrowano mianowicie chorych na jaglicę (do 1 czerwca 1928 roku było zarejestrowanych 1463 chorych na jaglicę):

TABLICA I.

w czerwcu	150
w lipcu	137
w sierpniu	73
we wrześniu	187
w październiku	175
w listopadzie	83
w grudniu	303

Otóż cyfry w czerwcu i lipcu tłumaczą się kontynuowaniem rejestracji normalnej przeważnie znanych już przychodni, ale dotychczas nie zarejestrowanych osób, w sierpniu cyfra spada tak bardzo wskutek wakacyj szkolnych, wzrasta znów we wrześniu i październiku, gdy się zgłaszają dzieci szkolne, przyczem przeważnie wykrywa się jaglicę u dzieci, po raz pierwszy przychodzących do szkoły, zmniejsza się w listopadzie, by osiągnąć w grudniu rekordową wysokość przez nadejście spisu dzieci, uczęszczających do szkół jagliczych. Dzieci te przeważnie już są w tych

szkołach od roku ubiegłego, ale nie były jeszcze zarejestrowane (kartoteka założona dopiero od kwietnia 1928 r.). Spis tych dzieci obejmuje 402 dzieci uczęszczających jeszcze do szkół jagliczych i 140 dzieci, które szkoły te opuściły, czy to jako wyleczone lub zaleczone, czy też z powodu przekroczenia wieku szkolnego. Z tych dzieci 45.75% już było zarejestrowanych, a resztę właśnie zarejestrowano w grudniu. Dzieci, które opuściły szkoły jaglicze, pozostają w ewidencji przychodni dla dalszego leczenia lub obserwacji.

We wrześniu 1928 roku notowano w Łodzi liczbę dzieci w miejskich szkołach powszechnych 50.726. W tej liczbie: 23.469 chłopców — 46.2% i 27.257 dziewcząt — 53.8%, 36.185 chrześcijan — 71.3% i 14.541 żydów — 28.7%.

Zaznaczyć wypada, że ilość odsetkowa żydów w szkołach powszechnych nie odpowiada stosunkowi odsetkowemu ludności żydowskiej w mieście, który to odsetek jest większy. Znaczna bowiem liczba dzieci żydowskich, zwłaszcza chłopców, uczęszcza do szkół prywatnych. To też, gdy wogóle pośród dzieci szkół miejskich przeważają dziewczęta, to różnica ta jest, gdy chodzi o dzieci żydowskie, jeszcze większa.

Na tę liczbę dzieci szkolnych znajduje się w szkołach jagliczych (przeгляд dzieci ma się prawie ku końcowi) jak wspomniano 402, czyli 0.79%. Jest to w przybliżeniu taka sama cyfra, jaką wykryto wśród dzieci w szkołach powszechnych Warszawy. Ta liczba dzieli się:

188 chłopców 46.7% i 214 dziewcząt 52.3%, 311 chrześcijan 77,3% i 91 żydów 22.7%.

Z zestawienia tego widzimy, że co się tyczy płci dzieci chorych na jaglicę, to stosunek ich procentowy odpowiada stosunkowi procentowemu płci ogólnej liczby dzieci szkolnych, co znakomicie się zgadza z wszystkimi dotychczasowymi podobnymi zestawieniami. Natomiast o ile chodzi o stosunek procentowy wyznań, to spostrzegamy mniejszą ilość jaglicy pośród dzieci żydowskich, niżby to odpowiadało ich odsetkowi pośród ogólnej liczby dzieci szkolnych. Gdyby przyjąć, że pewna liczba dzieci żydowskich uniknęła rejestracji, to w każdym razie niema powodu (przynajmniej w Łodzi) przypuszczać, ażeby żydzi więcej chorowali na jaglicę, niż chrześcijanie, jakby to wynikało z twierdzenia d-ra Zacherta. Przypuszczenie nasze da się też potwierdzić podaniem niżej zestawieniem wykrytej jaglicy w przychodni w czasie od czerwca do grudnia 1928 r.

Ogólna liczba zarejestrowanych z końcem grudnia 1928 roku chorych na jaglicę mieszkańców Łodzi wynosiła 2571.

Cyfra ta jest o tyle nieścista, że zapewne mieści się w niej pokaźna liczba chorych osób już wyleczonych. Ludność miasta Łodzi wynosiła w roku 1927 (podaję średnią roczną tego roku podług rocznika statystycznego miasta Łodzi) 579.179. Liczba zatem zarejestrowanych chorych na jaglicę wynosi zaledwie 0.44%. Niska ta cyfra i rozbieżność od cyfry, znalezionej pośród dziatwy szkolnej (0.79%) wymaga pewnych rozważań. W pierwszej linii potwierdza to znany fakt, że jaglica pośród dzieci jest znacznie częstsza, niż wśród dorosłych, u których ponadto jaglica już może być wyleczona. Poza większą skłonnością dzieci do zachorowania na jaglicę wzgl. mniejszą ich odpornością wchodzi także w rachubę większa sposobność do zarażenia się. Bezspornie jednak należy się liczyć i z tem, że dorosłych chorych trudniej jest wykryć i ująć w rejestrację, wobec czego posiadane co do nich cyfry są zbyt niskie. Nie powinno się tylko tego błędu zanadto wyolbrzymiać, bo przeważnie brak doniesień o chorych, leczących się prywatnie, a tych jest (jak niżej wyka-

żemy) bardzo mało. Większość chorych dorosłych, leczą się w Kasie Chorych, od której otrzymujemy dokładne doniesienia. Cyfry te jak i opinia specjalistów, od wielu lat w Łodzi osiadłych, pozwalają nam twierdzić, że liczba chorych na jaglicę mieszkańców Łodzi waha się od 0,8 do 0,9%, a w każdym razie nie przekracza 1 od sta.

Inaczej przedstawia się sprawa, gdy rozważymy, w jakiej ilości spotykamy jaglicę u osób, u których otoczenia stwierdzono jaglicę. Takich osób w celach rozpoznawczych zbadano w przychodni w miesiącach czerwiec—grudzień 1928 r. ogółem 4061.

TABLICA II.

Zestawienie zgłoszeń rozpoznawczych w miesiącach
czerwiec — grudzień 1928 r.

	Zgłosiło się		Razem	Zgłosiło	
	bez rozpoznania	z rozpoznaniem		bez wezwania	na wezwanie
VI . . .	602	23	625	271	354
VII . . .	258	71	329	82	247
VIII . . .	361	5	366	128	238
IX . . .	921	44	965	554	411
X . . .	865	48	913	398	515
XI . . .	445	35	480	165	325
XII . .	335	48	383	110	273
Razem .	3787	274	4061	1708	2353

Z tej liczby zbadanych osób w 3062 przypadkach nie stwierdzono jaglicy, 999 osób zaś wykazało jaglicę w różnych okresach. Jeżeli z tej cyfry odliczyć 274 przypadków przybyłych już w rozpoznaniem, to wykryto jaglicę w 725 przypadkach. Czyni to 19.1%, czyli że w takim odsetku wykryto jaglicę wśród osób wezwanych jako podejrzane, że mogą być dotknięte tą chorobą. Było w tem:

Jaglicy początkowej	15.8%
Jaglicy rozwiniętej	45.6%
Jaglicy powikłanej	4.8%
Jaglicy zaleczonej	33.8%

Tylko w 15.8% wykrytej jaglicy chodziło o jaglicę początkową, reszta zaś 84.2% były to osoby z daleko już rozwiniętą jaglicą, a 38.6% znajdowało się już bądź w okresie powikłań, bądź w okresie zaleczenia. Należy zatem przyjąć, że z wymienionych wyżej 19.1% wykrytej jaglicy u osób podejrzanych, więcej niż połowa nie była zarażona od osób, które dały powód do wezwania, lecz raczej same były źródłem zarażenia, nie wiedząc nic o swojej chorobie i nie lecząc się.

(Dok. nast.)

PROTOKÓŁ**5 (III sesji) specjalnego posiedzenia Rady Miejskiej.**

Łódź, dnia 26 lutego 1929 roku.

Komplet radnych 74.
Obecnych radnych 59.

Komplet członków Magistratu 11.
Obecnych członków Magistratu 7.

Posiedzenie otworzył o godz. 21 min. 15 Wprezes Rady Miejskiej, dr. L. Szyfman, w obecności quorum Rady (66 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy: A. Cyrańskiego i J. Golańskiego oraz Dyrektora Biura Rady Miejskiej, P. Rundo, do prowadzenia protokółu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: Cz. Bagińskiego, A. Joela, ks. D. Kaczyńskiego, O. Klikara, St. Kowalskiego, dr. A. Margolisa, dr. J. Rosenblatta, J. Wajcmana i L. Waszkiewicza, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.
2. Oświadczenie Prezydium Rady Miejskiej treści następującej:

„W ostatnich czasach zdarzają się coraz częściej wypadki zakłócania normalnego toku obrad. Przejawia się to w ten sposób, że pp. członkowie Rady przez czynienie uwag, nieraz o charakterze złośliwym, przez głośne rozmowy lub t. p. wytrącają się wzajemnie z równowagi. Tego rodzaju sposób zachowania się wnosi pierwiastek rozdrażnienia i wywołuje w konsekwencji niejednokrotnie ostre wzajemne reagowanie.

Prezydium Rady, jako czynnik roztaczający pieczę nad całością kształtem działalności Rady Miejskiej, postanowiło zwrócić się z gorącym apelem do wszystkich pp. członków Rady, aby zechcieli w imię zachowania powagi tej instytucji, zaniechać w mowie będących praktyk i taktownem, rzeczowem traktowaniem spraw przy czynili się do podniesienia poziomu obrad, czego wymaga i oczekuje od nich ogół obywateli naszego miasta”.

Na porządku dziennym:

obrazy nad budżetem Zarządu m. Łodzi na rok admin. 1929/30.

UCHWALONO:**I. W sprawie budżetu Działu III — Oświaty i Kultury:**

Zatwierdzić w drugim czytaniu:

a) § 1 — Biuro Wydziału:

w wydatkach: poz. 1 — 23.317.—, poz. 2 — 666.—, poz. 3 — 360.—, poz. 4 — 65.—, poz. 5 — 384.—, poz. 6 — 60.—, poz. 7 — 100.—. Ogółem w wydatkach § 1 — zł. 24.952.—.

§ 2 — Biuro Oddziału Szkolnictwa:

we wpływach: poz. 1 — 1.—; ogółem we wpływach § 2 — zł. 1.—
w wydatkach: poz. 1 — 45.915.—, poz. 2 — 2.220.—, poz. 3 — 5.320.—, poz. 4 — 1.100.—, poz. 5 — 445.—, poz. 6 — 200.—, poz. 7 — 140.—, poz. 8 — 83.—, poz. 9 — 31.—, poz. 10 — 540.—, poz. 11 — 500.—, poz. 12 — 400.—, poz. 13 — 300.—; ogółem w wydatkach § 2 — zł. 57.194.—.

§ 3 — Oddział Obowiązku Szkolnego:

we wpływach: poz. 1 — 3.000.—, poz. 2 — 100.—; ogółem we wpływach § 3 — zł. 3.100.—.

w wydatkach: poz. 1 — 124.497.—, poz. 2 — 6.438.—, poz. 3 — 9.310.—, poz. 4 — 1.000.—, poz. 5 — 815.—, poz. 6 — 447.—, poz. 7 — 672.—, poz. 8 — 528.—, poz. 9 — 73.—, poz. 10 — 900.—, poz. 11 — 500.—, poz. 12 — 42.—, poz. 13 — 2.900.—, poz. 14 — 991.—, poz. 15 — 3000.—; ogółem w wydatkach § 3 — zł. 152.113.—.

§ 4 — Biuro Oddziału Kultury i Oświaty Pozaszkolnej:

w wydatkach: poz. 1 — 23.972.—, poz. 2 — 1.110.—, poz. 3 — 2.660.—, poz. 4 — 200.—, poz. 5 — 222.—, poz. 6 — 160.—, poz. 7 — 600.—, poz. 8 — 80.—, poz. 9 — 44.—, poz. 10 — 32.—, poz. 11 — 180.—, poz. 12 — —, poz. 13 — 250.—, poz. 14 — 281.—; ogółem w wydatkach § 4 — zł. 29.791.—.

§ 5 — Biuro Miejskiego Szkolnictwa Wieczornego:

w wydatkach: poz. 1 — 31.358.—, poz. 2 — 444.—, poz. 3 — 900.—, poz. 4 — 80.—, poz. 5 — 87.—; ogółem w wydatkach § 5 — zł. 32.869.—.

§ 6 — Szkolnictwo Powszechne:

w wydatkach: poz. 1 — 354.000.—, poz. 2 — 21.543.—, poz. 3 — 648.176.—, poz. 4 — 55.500.—, poz. 5 — 2.250.—, poz. 6 — 788.619.—, poz. 7 — 116.840.—, poz. 8 — 165.570.—, poz. 9 — 56.895.—, poz. 10 — 106.425.—, poz. 11 — 20.000.—, poz. 12 — 32.374.—, poz. 13 — 12.072.—, poz. 14 — 1.350.—, poz. 15 — 1.800.—, poz. 16 — 4.340.—, poz. 17 — 11.613.—, poz. 18 — 42.076.—; ogółem w wydatkach § 6 — zł. 2.444.995.—.

§ 7 — Szkoła Powszechna Nr. 78 (ul. Nawrot 93) — dla chłopców: trudnych pod względem wychowania:

we wpływach: poz. 1 — 100.—; ogółem we wpływach § 7 — zł. 100.—.

w wydatkach: poz. 1 — —, poz. 2 — 4.290.—, poz. 3 — 666.—, poz. 4 — 300.—; ogółem w wydatkach § 7 — zł. 5.256.—.

§ 8 — Szkoły Specjalne Nr. Nr. 13, 63, 82, 88, 105, 106 dla dzieci, trudnych do nauczania:

w wydatkach: poz. 1 — —, poz. 2 — 3.000.—, poz. 3 — 1.500.—; ogółem w wydatkach § 8 — zł. 4.500.—.

§ 9 — Szkoła Powszechna Nr. 97 (Szosa Pabjanicka Nr. 34 — dla głuchoniemych):

w wydatkach: poz. 1 — —, poz. 2 — 4.102.—, poz. 3 — 666.—, poz. 4 — 500.—, poz. 5 — 1.500.—; ogółem w wydatkach § 9 — zł. 6.768.—.

§ 10 — Szkoły dla dzieci chorych na jaglicę:

w wydatkach: poz. 1 — —, poz. 2 — 17.606.—, poz. 3 — 1.110.—, poz. 4 — 88.—, poz. 5 — 600.—, poz. 6 — 1.770.—; ogółem w wydatkach § 10 — zł. 21.174.—.

§ 11 — Pracownia Kilimów:

we wpływach: poz. 1 — —.

w wydatkach: poz. 1 — —.

§ 12 — w wydatkach: poz. 1 — —.

§ 13 — Higiena Szkolna:

w wydatkach: poz. 1 — 209.437.—, poz. 2 — 11.988.—, poz. 3 — 2.808.—, poz. 4 — 14.000.—, poz. 5 — 3.830.—, poz. 6 — 1.036.—, poz. 7 — 2.160.—, poz. 8 — 600.—, poz. 9 — 720.—; ogółem w wydatkach § 13 — 246.579.—.

§ 14 — Wychowanie fizyczne młodzieży:

w wydatkach: poz. 1 — —, poz. 2 — —.

§ 15— Pracownia Przyrodnicza:

w wydatkach: poz. 1 — 33.652.—, poz. 2 — 2.442.—, poz. 3 — 5.054.—, poz. 4 — 500.—, poz. 5 — 741.—, poz. 6 — 1.960.—, poz. 7 — 5.500.—, poz. 8 — 4.200.—, poz. 9 — 597.—, poz. 10 — 52.—, poz. 11 — 180.—, poz. 12 — 500.—, poz. 13 — 120.—, poz. 14 — 7.000.—, poz. 15 — 140.—, poz. 16 — 300.—; ogółem w wydatkach § 15 — zł. 62.938.—.

§ 16 — Pracownia Psychologiczna:

w wydatkach: poz. 1 — 36.995.—, poz. 2 — 1.998.—, poz. 3 — 234.—, poz. 4 — 1.596.—, poz. 5 — 440.—, poz. 6 — 370.—, poz. 7 — 109.—, poz. 8 — 5.000.—, poz. 9 — 39.—, poz. 10 — 26.—, poz. 11 — 1.400.—, poz. 12 — 300.—, poz. 13 — 1.210.—, poz. 14 — 181.—; ogółem w wydatkach § 16 — zł. 49.898.—.

§ 17 — Szkoła Pracy:

w wydatkach: poz. 1 — 72.792.—, poz. 2 — 3.330.—, poz. 3 — 3.042.—, poz. 4 — 18.088.—, poz. 5 — 1.800.—, poz. 6 — 889.—, poz. 7 — 447.—, poz. 8 — 1.920.—, poz. 9 — 122.—, poz. 10 — 1.550.—, poz. 11 — 100.—, poz. 12 — 62.—, poz. 13 — 384.—, poz. 14 — 150.—, poz. 15 — 450.—; ogółem w wydatkach § 17 — zł. 105.126.—.

§ 18 — Rada Szkolna Miejska:

w wydatkach: poz. 1 — 5.756.—, poz. 2 — 222.—, poz. 3 — 9.—, poz. 4 — 90.—, poz. 5 — 150.—; ogółem w wydatkach § 18 — zł. 6.227.—.

§ 19 — Ochrony-Przedszkola:

w wydatkach: poz. 1 — 97.821.—, poz. 2 — 8.214.—, poz. 3 — 13.264.—, poz. 4 — 3.500.—, poz. 5 — 2.593.—, poz. 6 — 697.—, poz. 7 — 25.460.—, poz. 8 — 3.120.—, poz. 9 — 182.—, poz. 10 — 278.—, poz. 11 — 37.500.—, poz. 12 — 1.524.—, poz. 13 — 1.000.—; ogółem w wydatkach § 19 — zł. 195.153.—.

§ 20 — Subsydja dla ochron społecznych:

w wydatkach: poz. 1 — 72.063.—, poz. 2 — 7.204.—, poz. 3 — 7.488.—; ogółem w wydatkach § 20 — zł. 86.755.—.

§ 21 — Gimnazjum Męskie im. J. Piłsudskiego:

we wpływach: poz. 1 — 14.400.—.

w wydatkach: poz. 1 — 173.436.—, poz. 2 — 6.660.—, poz. 3 — 45.—, poz. 4 — 4.914.—, poz. 5 — —, poz. 6 — 4.000.—, poz. 7 — 2.964.—, poz. 8 — 3.137.—, poz. 9 — 6.650.—, poz. 10 — 286.—, poz. 11 — 4.000.—, poz. 12 — 208.—, poz. 13 — 384.—, poz. 14 — 1.500.—, poz. 15 — 400.—, poz. 16 — 360.—, poz. 17 — 250.—; ogółem w wydatkach § 21 — zł. 209.194.—.

§ 22 — Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. E. Estkowskiego:

we wpływach: poz. 1 — 7.200.—.

w wydatkach: poz. 1 — 103.418.—, poz. 2 — 3.996.—, poz. 3 — 2.574.—, poz. 4 — 20.000.—, poz. 5 — 640.—, poz. 6 — 1.482.—, poz. 7 — 592.—, poz. 8 — 3.000.—, poz. 9 — 190.—, poz. 10 — 2.500.—, poz. 11 — 104.—, poz. 12 — 384.—, poz. 13 — 500.—, poz. 14 — 300.—, poz. 15 — 240.—, poz. 16 — 200.—; ogółem w wydatkach § 22 — zł. 140.120.—.

§ 23 — Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie im. Anieli Szycówny:

we wpływach: poz. 1 — 9.000.—.

w wydatkach: poz. 1 — 97.693.—, poz. 2 — 3.996.—, poz. 3 — 2.340.—, poz. 4 — —, poz. 5 — 200.—, poz. 6 — 148.—, poz. 7 — 338.—, poz. 8 — 2.588.—, poz. 9 — 122.—, poz. 10 — 2.800.—, poz. 11 — 10.—, poz.

12 — 384.—, poz. 13 — 1.250.—, poz. 14 — 488.—, poz. 15 — 360.—, poz. 16 — 200.—; ogółem w wydatkach § 23 — zł. 112.917.—.

§ 24 — Miejskie Wieczorne Szkoły Powszechnę:

w wydatkach: poz. 1 — 167.151.—; poz. 2 — 962.—, poz. 3 — 1.503.—, poz. 4 — 500.—, poz. 5 — 320.—; ogółem w wydatkach § 24 — zł. 170.436.—.

§ 25 — Miejskie Wieczorne Kursy Doksztalcające dla Dorosłych:

w wydatkach: poz. 1 — 51.464.—, poz. 2 — 372.—, poz. 3 — 190.—, poz. 4 — 1.000.—, poz. 5 — 300.—, poz. 6 — 1.500.—, poz. 7 — 168.—; ogółem w wydatkach § 25 — zł. 54.994.—.

§ 26 — Odczyty dla Dorosłych:

we wpływach: poz. 1 — 480.—; ogółem we wpływach § 26 — 480.—.
w wydatkach: poz. 1 — 3.000.—, poz. 2 — 320.—, poz. 3 — 700.—; ogółem w wydatkach § 26 — zł. 4.020.—.

§ 27 — Miejska Biblioteka Publiczna:

we wpływach: poz. 1 — 4.500.—.
w wydatkach: poz. 1 — 46.276.—, poz. 2 — 3.330.—, poz. 3 — 10.000.—, poz. 4 — 1.526.—, poz. 5 — 1.482.—, poz. 6 — 2.025.—, poz. 7 — 3.960.—, poz. 8 — 630.—, poz. 9 — 6.000.—, poz. 10 — 136.—, poz. 11 — 180.—, poz. 12 — 384.—, poz. 13 — 15.000.—, poz. 14 — 2.780.—, poz. 15 — 1.200.—, poz. 16 — 700.—; ogółem w wydatkach § 27 — zł. 95.609.—.

§ 28 — I Miejska Czytelnia Pism i Wypożyczalnia Książek dla Dorosłych:

w wydatkach: poz. 1 — 9.637.—, poz. 2 — 666.—, poz. 3 — —, poz. 4 — 400.—, poz. 5 — 296.—, poz. 6 — 50.—, poz. 7 — 1.665.—, poz. 8 — 368.—, poz. 9 — 2.000.—, poz. 10 — 53.—, poz. 11 — 4.000.—, poz. 12 — 200.—, poz. 13 — 100.—, poz. 14 — 220.—; ogółem w wydatkach § 28 — zł. 19.655.—.

§ 29 — II Miejska Czytelnia Pism i Wypożyczalnia Książek dla Dorosłych:

w wydatkach: poz. 1 — 4.752.—, poz. 2 — 389.—, poz. 3 — 2.400.—, poz. 4 — 4.000.—, poz. 5 — 370.—, poz. 6 — 533.—, poz. 7 — 3.595.—, poz. 8 — 368.—, poz. 9 — 3.000.—, poz. 10 — 53.—, poz. 11 — 5.424.—, poz. 12 — 340.—, poz. 13 — 80.—, poz. 14 — 200.—; ogółem w wydatkach § 29 — zł. 25.504.—.

§ 30 — I Miejska Wypożyczalnia Książek dla Dzieci i Młodzieży:

w wydatkach: poz. 1 — 9.633.—, poz. 2 — 666.—, poz. 3 — 958.—, poz. 4 — 551.—, poz. 5 — 222.—, poz. 6 — 112.—, poz. 7 — 380.—, poz. 8 — 368.—, poz. 9 — 1.500.—, poz. 10 — 46.—, poz. 11 — 2.500.—, poz. 12 — 200.—, poz. 13 — 100.—, poz. 14 — 120.—; ogółem w wydatkach § 30 — zł. 17.356.—.

§ 31 — II Miejska Wypożyczalnia Książek dla Dzieci i Młodzieży:

w wydatkach: poz. 1 — 9.633.—, poz. 2 — 666.—, poz. 3 — 1.596.—, poz. 4 — 1.217.—, poz. 5 — 370.—, poz. 6 — 191.—, poz. 7 — 365.—, poz. 8 — 368.—, poz. 9 — 1.500.—, poz. 10 — 60.—, poz. 11 — 2.500.—, poz. 12 — 200.—, poz. 13 — 100.—, poz. 14 — 180.—; ogółem w wydatkach § 31 — zł. 18.946.—.

§ 32 — III Miejska Wypożyczalnia Książek dla Dzieci i Młodzieży:

w wydatkach: poz. 1 — 11.854.—, poz. 2 — 666.—, poz. 3 — —, poz. 4 — 150.—, poz. 5 — 680.—, poz. 6 — 368.—, poz. 7 — 1.500.—, poz. 8 — 20.—, poz. 9 — 3.000.—, poz. 10 — 200.—, poz. 11 — 80.—,

poz. 12 — 190.—; poz. 13 — —.—; ogółem w wydatkach § 32 — zł. 18.708.—.

§ 33 — IV Miejska Wypożyczalnia Książek dla Dzieci i Młodzieży:

w wydatkach: poz. 1 — 10.198.—, poz. 2 — 666.—, poz. 3 — —.—, poz. 4 — 550.—, poz. 5 — 74.—, poz. 6 — 390.—, poz. 7 — 368.—, poz. 8 — 1.500.—, poz. 9 — 20.—, poz. 10 — 2.500.—, poz. 11 — 200.—, poz. 12 — 100.—, poz. 13 — 120.—; ogółem w wydatkach § 33 — zł. 16.686.—.

§ 34 — V Miejska Wypożyczalnia Książek dla Dzieci i Młodzieży:

w wydatkach: poz. 1 — 8.301.—, poz. 2 — 666.—, poz. 3 — —.—, poz. 4 — 150.—, poz. 5 — 222.—, poz. 6 — 64.—, poz. 7 — 440.—, poz. 8 — 368.—, poz. 9 — 1.500.—, poz. 10 — 41.—, poz. 11 — 2.500.—, poz. 12 — 200.—, poz. 13 — 80.—, poz. 14 — 120.—; ogółem w wydatkach § 34 — zł. 14.652.—.

§ 35 — VI Miejska Wypożyczalnia Książek dla Dzieci i Młodzieży:

w wydatkach: poz. 1 — 10.191.—, poz. 2 — 666.—, poz. 3 — —.—, poz. 4 — 1.825.—, poz. 5 — 222.—, poz. 6 — 1.950.—, poz. 7 — 368.—, poz. 8 — 2.500.—, poz. 9 — 1.500.—, poz. 10 — 60.—, poz. 11 — 200.—, poz. 12 — 60.—, poz. 13 — 200.—; ogółem w wydatkach § 35 — zł. 19.742.—.

§ 36 — VII Miejska Wypożyczalnia Książek dla Dzieci i Młodzieży:

w wydatkach: poz. 1 — 6.110.—, poz. 2 — 500.—, poz. 3 — —.—, poz. 4 — 3.465.—, poz. 5 — 368.—, poz. 6 — 1.500.—, poz. 7 — 50.—, poz. 8 — 4.000.—, poz. 9 — 200.—, poz. 10 — 60.—, poz. 11 — 170.—; ogółem w wydatkach § 37 — 16.423.—.

§ 37 — Świetlice dla młodzieży w wieku szkolnym i pozaszkolnym:

w wydatkach: poz. 1 — 13.900.—, poz. 2 — 5.000.—, poz. 3 — 500.—, poz. 4 — 200.—, poz. 5 — 3.000.—, poz. 6 — 2.500.—, poz. 7 — 2.000.—; ogółem w wydatkach § 37 — zł. 27.100.—.

§ 38 — Muzeum Miejskie:

we wpływach: poz. 1 — 1.000.—.

w wydatkach: poz. 1 — 13.350.—, poz. 2 — 666.—, poz. 3 — 5.852.—, poz. 4 — 1.295.—, poz. 5 — 296.—, poz. 6 — 820.—, poz. 7 — 1.900.—, poz. 8 — 5.200.—, poz. 9 — 132.—, poz. 10 — 37.—, poz. 11 — 350.—, poz. 12 — 1.250.—, poz. 13 — 634.—, poz. 14 — 226.—, poz. 15 — —.—, poz. 16 — —.—, poz. 17 — 25.000; ogółem w wydatkach § 38 — zł. 57.008.—.

§ 39 — Miejska Galeria Sztuki:

w wydatkach: poz. 1 — —.—, poz. 2 — 500.—, poz. 3 — 300.—, poz. 4 — 20.—, poz. 5 — 8.000.—, poz. 6 — —.—; ogółem w wydatkach § 39 — zł. 8.820.—.

§ 40 (nowy) — Na popieranie twórczości artystycznej malarskiej:

w wydatkach — zł. 5.000.—.

§ 41 — Teatr Miejski:

w wydatkach: poz. 1 — 11.152.—, poz. 2 — 888.—, poz. 3 — 90.—, poz. 4 — 46.828.—, poz. 5 — 12.870.—, poz. 6 — 6.240.—, poz. 7 — 34.444.—, poz. 8 — 60.840.—, (skreślając w uzasadnieniu: a) za czas od 1. 11. 1928 roku do 31. 3. 1929 roku, b) w czasie od 1. 9. 1928 roku do

31. 3. 1929 roku), poz. 9 — 1.710.—, poz. 10 — 100.—, poz. 11 — 6.000.—, poz. 12 — 2.400.—, poz. 13 — 200.000.—, poz. 14 — 110.—; ogółem w wydatkach § 41 — zł. 383.672.—.

§ 42 — Zbiór im. Juljana i Kazimierza Bartoszewiczów:

w wydatkach: poz. 1 — 14.384.—, poz. 2 — 666.—, poz. 3 — 15.000.—, poz. 4 — 10.000.—, poz. 5 — 2.000.—, poz. 6 — 1.000.—, poz. 7 — 1.000.—; ogółem w wydatkach § 42 — zł. 44.050.—.

§ 43 — Szerzenie Kultury:

w wydatkach: poz. 1 — 10.000.—, poz. 2 — 33.000.—, poz. 3 — 3.000.—; ogółem w wydatkach § 43 — zł. 46.000.—.

§ 44 — Miejska Szkoła Handlowa:

we wpływach: poz. 1 — 12.600.—.

w wydatkach: poz. 1 — 158.610.—; poz. 2 — 5.994.—, poz. 3 — 4.212.—, poz. 4 — 18.620.—, poz. 5 — 1.000.—, poz. 6 — 2.323.—, poz. 7 — 1.134.—, poz. 8 — 3.598.—, poz. 9 — 153.—, poz. 10 — 2.000.—, poz. 11 — 167.—, poz. 12 — 384.—, poz. 13 — 1.500.—, poz. 14 — 360.—, poz. 15 — 297.—, poz. 16 — 200.—; ogółem w wydatkach § 44 — zł. 200.552.—.

§ 45 — Miejskie Wieczorne Szkoły Zawodowe Doksztalające:

we wpływach: poz. 1 — 192.614.—.

w wydatkach: poz. 1 — 765.669.—, poz. 2 — 3.500.—, poz. 3 — 8.075.—, poz. 4 — 5.000.—, poz. 5 — 1.644.—, poz. 6 — 150.—, poz. 7 — 4.500.—, poz. 8 — 18.500.—, poz. 9 — 2.378.—; ogółem w wydatkach § 45 — zł. 809.416.—.

ZESTAWIENIE:

	Wpływy	Wydatki
§ 1	—.—	24,952.—
§ 2	1.—	57,194.—
§ 3	3,100.—	152,113.—
§ 4	—.—	29,791.—
§ 5	—.—	32,869.—
§ 6	—.—	2,444,995.—
§ 7	100.—	5,256.—
§ 8	—.—	4,500.—
§ 9	—.—	6,768.—
§ 10	—.—	21,174.—
§ 11	—.—	—.—
§ 12	—.—	—.—
§ 13	—.—	246,579.—
§ 14	—.—	—.—
§ 15	—.—	62,938.—
§ 16	—.—	49,898.—
§ 17	—.—	105,126.—
§ 18	—.—	6,227.—
§ 19	—.—	195,153.—
§ 20	—.—	86,755.—
§ 21	14,400.—	209,194.—
§ 22	7,200.—	140,120.—
§ 23	9,000.—	112,917.—
§ 24	—.—	170,436.—

§ 25	—.—	54,994.—
§ 26	480.—	4,020.—
§ 27	4,500.—	95,609.—
§ 28	—.—	19,655.—
§ 29	—.—	25,504.—
§ 30	—.—	17,356.—
§ 31	—.—	18,946.—
§ 32	—.—	18,708.—
§ 33	—.—	16,686.—
§ 34	—.—	14,652.—
§ 35	—.—	19,742.—
§ 36	—.—	16,423.—
§ 37	—.—	27,100.—
§ 38	—.—	57,008.—
§ 39	1,000.—	8,820.—
§ 40	—.—	5,000.—
§ 41	—.—	383,672.—
§ 42	—.—	44,050.—
§ 43	—.—	46,000.—
§ 44	12,600.—	200,552.—
§ 45	192,614.—	809,416.—
	<u>244,995.—</u>	<u>6,068,868.—</u>

b) Następujące wnioski:

1. Wychodząc z założenia, iż zasada prowadzenia języka ojczystego, jako języka wykładowego w szkołach powszechnych — tem bardziej winna mieć zastosowanie w szkołach dla dzieci niedorozwiniętych — Rada Miejska wzywa Magistrat do poczynienia odpowiednich kroków u władz szkolnych, aby z początkiem nowego roku szkolnego uruchomiona została w istniejących miejskich szkołach dla dzieci niedorozwiniętych odpowiednia ilość oddziałów z językiem wykładowym żydowskim dla niedorozwiniętych dzieci żydowskich i językiem wykładowym niemieckim dla dzieci niemieckich. Język polski, jako przedmiot nauczania jest obowiązkowy.
2. Biorąc pod uwagę, iż nowa ustawa przemysłowa z dnia 7. 6. 1927 roku obecnie obowiązująca, wymaga od praktykantów, pragnących przystąpić do egzaminów — świadectwa z ukończenia zawodowych szkół uzupełniających i uwzględniając specyficzne potrzeby żydowskiej młodzieży robotniczej — Rada Miejska wzywa Magistrat do poczynienia odpowiednich kroków u władz szkolnych, aby na początku nowego roku szkolnego wyznaczona była z istniejących miejskich szkół zawodowych odpowiednia ilość dla żydowskiej młodzieży robotniczej, wprowadzając w tych szkołach język żydowski — jako język wykładowy.
Te same zasady winny być zastosowane również i do młodzieży robotniczej niemieckiej. Język polski, jako przedmiot nauczania, jest obowiązkowy.
3. Rada Miejska wzywa Magistrat, aby przy umieszczaniu szkół powszechnych w nowowyprowadzonych gmachach miejskich uwzględnić również szkoły żydowskie.

4. W związku ze znacznym wzrostem liczby dziatwy w wieku szkolnym, poczynając od przyszłego roku szkolnego, Rada Miejska uważa za niezbędne przystąpić do intensywniejszej, niż dotychczas, akcji budowy gmachów szkolnych.
5. W związku z przeniesieniem szkół powszechnych Nr. Nr. 115 i 118 do nowego gmachu przy ul. Hipotecznej Nr. 3 — Rada Miejska wzywa Magistrat do uruchomienia w jednym z opróżnionych lokali ochronki - przedszkola dla dzieci niemieckich.
6. Rada Miejska wzywa Magistrat do przedsięwzięcia u władz centralnych odpowiednich kroków w kierunku zniesienia ustawy sanacyjnej z roku 1924 w przedmiocie budowy gmachów szkolnych, a przywrócenia ustawy z dnia 17 lutego 1922 roku o zakładaniu i utrzymywaniu oraz budowie publicznych szkół powszechnych (Dz. U. Rz. P. Nr. 18, poz. 143 i 144).
7. Wobec tego, że miasto dotychczas nie posiada ani jednego przedszkola - ochronki dla dzieci żydowskich, Rada Miejska wzywa Magistrat, aby przy dalszym otwieraniu nowych przedszkoli brał pod uwagę potrzeby żydowskiej ludności robotniczej i założył odpowiednią ilość takich zakładów z wykładowym językiem żydowskim.
8. Biorąc pod uwagę, że miasto nie posiada ani jednej czytelnicy i biblioteki żydowskiej, Rada Miejska wzywa Magistrat, aby w najbliższym czasie przystąpił do kompletowania w bibliotekach i czytelnicy, znajdujących się w dzielnicach, zamieszkałych przez żydowską ludność robotniczą, działu książek i czasopism w języku żydowskim.
9. Uważając, że odpowiednio postawione i zorganizowane przedstawienia teatralne mogą być potężnym źródłem wychowania mas ludowych i robotniczych, Rada Miejska wzywa Magistrat, aby w swojej polityce teatralnej stał na stanowisku równouprawnienia językowego i w tym celu przyszedł z pomocą wszelkim staraniom, idącym w kierunku umożliwienia istnienia żydowskiego teatru w Łodzi.

II. W sprawie budżetu Miejskiego Kinematografu Oświatowego:

Zatwierdzić w drugim czytaniu:

we wpływach: poz. 1 — 264.000.—, poz. 2 — 792.—, poz. 3 — 500.—; ogółem we wpływach — zł. 265.292.—.

w wydatkach: poz. 1 — 98.357.—, poz. 2 — 1.600.—, poz. 3 — 5.106.—, poz. 4 — 4.224.—, poz. 5 — 8.000.—, poz. 6 — 1.000.—, poz. 7 — 885.—, poz. 8 — 8.520.—, poz. 9 — 2.000.—, poz. 10 — 14.260.—, poz. 11 — 95.—, poz. 12 — 550.—, poz. 13 — 400.—, poz. 14 — 434.—, poz. 15 — 1.464.—, poz. 16 — 62.400.—, poz. 17 — 7.260.—, poz. 18 — 500.—, poz. 19 — 300.—, poz. 20 — 7.300.—, poz. 21 — 1.200.—, poz. 22 — 39.437.—; ogółem w wydatkach — zł. 265.292.—.

ZESTAWIENIE:

W p ł y w y	W y d a t k i
<u>265.292.—</u>	<u>265.292.—</u>

SPRAWOZDANIE**Urzędu Weterynaryjnego za luty 1929 r.****I. Choroby zaraźliwe zwierzęce:****Nosaczna** — 3 zagrody (w ub. m. 5).**Wścieklizna psów** — miasto pozostaje, jako obszar zagrożony.**II. Działalność okręgów sanitarno-weterynaryjnych:****Pierwszy okręg (teren komisariatów policyjnych 2, 3 i 5).**

Dokonano oględzin miejsc sprzedaży mięsa 25 (99), ryb 7 (23), mleka 2 (2) — razem 34 (124); stajen 77 (131), obór 12 (46), chlewni 4 (9), gęsiarni 4 (3), rzeźni dla ptactwa 3 (4), innych obiektów 13 (7) — razem 147 oględzin (w ub. m. 324), podczas których sporządzono 2 (12) protokoły policyjne; ponadto okręgowy lekarz weterynaryjny przyjmował udział w 5 (11) komisjach.

Drugi okręg (teren komisariatów policyjnych 8, 9, 11 i 14) oraz czasowo czwarty okręg (komisarjaty 12 i 13).

Dokonano oględzin miejsc sprzedaży mięsa 108 (161), mleka 2 — razem 110 (165); stajen 52 (40), obór 44 (40), chlewni 2 (8), rzeźni dla ptactwa 1 (1) — razem 208 oględzin (w ub. m. 256); ponadto okręgowy lekarz weter. przyjmował udział w 5 komisjach (w ub. m. 7).

Trzeci okręg (teren komisariatów policyjnych 1, 4, 6, 7 i 10).

Dokonano oględzin miejsc sprzedaży mięsa 27 (60), ryb 1 (10) — razem 28 (70 w ub. m.), stajen 10 (90), obór 13 (110), rzeźni dla ptactwa 1 (1) razem 52 (w ub. m. 277).

III. Dozór nad targowicą zwierząt użytkowych:

Zbadano 540 koni (w ub. m. 836), z czego nie dopuszczono do handlu 73 konie (45) niezaopatrzone w świadectwa pochodzenia oraz 2 koni podejrzanych o nosaciznę.

IV. Dozór nad rakarnią:

Dokonano sekcji dostarczonych trupów: koni 25 (21), bydła 1, psów 1 (4). Dokonano sekcji zwierząt, dostarczonych do zniszczenia: psów 4 (71) oraz 11 (23) złowionych psów wałęsających się. Razem sekcjonowano trupów: koni 25 (22), bydła 1, psów 16 (98).

V. Dozór nad obrotem zwierząt i produktów zwierzęcych na stacjach kolejowych:

Zbadano przy wyładunku 14 sztuk bydła.

VI. Dozór nad rzeźniami:

Miejska: Zbadano poddanych ubojowi zwierząt: bydła rogatego 1877 (1966) sztuk, cieląt 3141 (3067), owiec i kóz 335 (352), koni 31 (43), świń 8912 (11752) sztuk.

Bałucka: Zbadano poddanych ubojowi zwierząt: bydła rog. 2178 (2366) sztuk, cieląt 4140 (4794), owiec i kóz 460 (642), koni 79 (93), świń 4596 (4588) sztuk.

Razem w lutym: bydła rogatego 4055 (4332) sztuk, cieląt 7281 (7861), owiec i kóz 795 (994), koni 110 (136), świń 13508 (16340) sztuk.

VII. Stacja badania mięsa przywozowego:

Zbadano mięsa przywozowego 83657 (87279) kg. oraz mięsa skonfiskowanego przez policję, jako pochodzącego z potajemnego uboju 249 kg. (163), z czego zniszczono 33,5 (28 kg.) niezdatnego do spożycia. pozostałe 215,5 kg. (135) przekazano instytucjom dobroczynnym

OKÓLNIK Nr. 3.

W myśl Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 28 marca 1927 roku o kasowości i rachunkowości związków komunalnych (Dz. U. Rz. P. Nr 38, poz. 345) Wydział Finansowy opracował instrukcję Kasowo-Rachunkową Zarządu m. Łodzi, która po zatwierdzeniu przez Magistrat i władze nadzorcze zaczęła obowiązywać od dnia 1 kwietnia 1929 roku.

Opierając się na przepisach, zawartych w tejże instrukcji, oraz na wyjaśnieniach udzielonych przez naczelnika Wydziału Finansowego na konferencji naczelników i kierowników Wydziałów, Urzędów i Biur Zarządu Miejskiego, odbytej w dniu 11 marca 1929 roku, poleca się niezwłocznie:

- 1) wystąpić do Magistratu — za pośrednictwem Wydziału Finansowego — z wnioskiem w sprawie przyznania na rok administracyjny 1929/30 kredytów zaliczkowych na pokrywanie pewnych ściśle określonych wydatków oraz na pokrywanie drobnych wydatków kancelaryjnych, czyli sum obrotowych na prowadzenie kas wydziałowych i kas podręcznych, jak również kredytów zaliczkowych na zakup znaczków miejskiej opłaty kancelaryjnej;
- 2) ustalić w porozumieniu z Wydziałem Finansowym wzór pokwitowań, jakie będą wydawane interesantom na dowód uiszczenia przez nich różnego rodzaju opłat w gotówce, oraz podać temuż Wydziałowi, jaką ilość tych pokwitowań należy zamówić na rok administracyjny 1929/30;
- 3) wystąpić do Magistratu — za pośrednictwem Wydziału Finansowego — z wnioskiem w sprawie upoważnienia poszczególnych pracowników miejskich do podpisywania wydawanych w roku administracyjnym 1929/30 przez Wydziały, Urzędy i Biura Zarządu Miejskiego pokwitowań, o których mowa w punkcie 2. Bliższych wyjaśnień udzieli na żądanie p. L. Chwalbiński, naczelnik Wydziału Finansowego.

Łódź, dnia 13 marca 1929 roku.

Wiceprezydent

(—) Dr. Edm. Wieliński

w/z Dyrektora Zarządu Miejskiego

(—) Miecz. Kalinowski.

KRONIKA MIEJSKA.

Sprawy Rzeźni Miejskiej. Pod przewodnictwem p. wiceprezydenta Rapalskiego, przy udziale naczelnika Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich inż. Brzozowskiego, inspektora weterynaryjnego — Nehrebeckiego i radców prawnych Magistratu adw. adw. Tujakowskiego i Żelazowskiego — odbyła się konferencja w sprawie ustawy o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa, której zasadnicze postanowienia weszły w życie z dniem 1 stycznia r. b.

Ustawa ta narusza prawa samorządów miast, posiadających rzeźnie, nie zezwala bowiem na ponowne badanie mięsa wwożonego, które u-

przednio skontrolowane zostało w innej rzeźni przez lekarza weterynaryjnego, tam urzędującego. W tym wypadku władze miejskie mają jedynie prawo sprawdzenia znaków kontroli i ich zgodności ze świadectwem pochodzenia mięsa, nie mają natomiast prawa pobierania opłat. Powtórnemu badaniu podlega jedynie mięso, które kontrolowane było przez t. zw. oglądaczy mięsa i w tym wypadku rzeźniom przysługuje prawo pobrania odnośnych opłat.

Jeśli chodzi o Łódź, rozporządzenie to naraża samorząd na straty tem dotkliwsze, że koncesja dla Tow. Budowy Rzeźni, eksploatującego, jak

wiadomo, Rzeźnię Miejską, przewidyje, iż mięso wwożone do Łodzi podlega bezwzględnie kontroli weterynaryjnej w Rzeźni Miejskiej, która z tytułu tych czynności pobiera odpowiednie opłaty.

Rozporządzenie powyższe narusza więc prawa nabyte Rzeźni Miejskiej, mimo że rozporządzeniem z dnia 16 listopada 1918 r. potwierdzone zostały przywileje koncesyj, nadanych bądź przez władze rosyjskie, bądź nawet przez władze okupacyjne.

W wyniku konferencji postanowiono wystąpić do Ministerstwa Rolnictwa z memorjałem w tej sprawie, wskazując, iż powyższe postanowienia rozporządzenia jako naruszające nabyte prawa Rzeźni Miejskiej, nie mogą Łodzi dotyczyć.

Park Ludowy na Polesiu Konstantynowskiem. Na posiedzeniu Magistratu w d. 14 b. m. zatwierdzono plany budowy Parku Ludowego na Polesiu Konstantynowskiem. Plany te zaopiniowane zostały przez tak wybitnych fachowców w tej dziedzinie, jak dyr. Plantacji Miejskich Warszawy p. Danielewicz i red. „Ogrodnika” p. Szanior, oraz uzgodnione z zamierzeniami regulacyjnymi miasta.

Park Ludowy posiadać będzie imponujące rozmiary, wyrażające się w cyfrze 262 ha obszaru. Na terenie Parku urządzony zostanie ogród botaniczno - pomologiczny, ogród jordanowski z szatnią i basenem dla dziatwy, plac wystawowy z pawilonami oraz stawy z kaskadami. Z urządzeń sportowych plan przewiduje następujące: wielki stadion z torem wyścigowym, korty tenisowe, place do gry w „korzykówkę” i w „siatkówkę” oraz tor saneczkowy. Na terenie Parku wybudowane zostaną pomieszczenia dla restauracji i mleczarni, pawilony dla orkiestr i schroniska przed deszczem etc.

Park Ludowy, jako park leśny, ze zwartem iglastem zadrzewieniem,

odegra rolę basenu świeżego powietrza dla zachodniej dzielnicy miasta i z tego powodu posiadać będzie doniosłe zdrowotne znaczenie dla niezwykle ubogiej, pod względem stanu zadrzewienia, Łodzi. Na roboty tego-roczone, związane z budową i urządzeniem Parku Ludowego, Magistrat przeznaczył w budżecie inwestycyjnym sumę zł. 500,000.

W sprawie mieszkań w domach nowowynbudowanych. W ostatnich czasach coraz częściej do Magistratu m. Łodzi — Wydziału Opieki Społecznej zgłaszają się wyeksmitowani z domów, niepodlegających Ustawie o ochronie lokatorów, o przydzielenie pomieszczeń w miejskich schroniskach dla bezdomnych. — Stwierdzono, że w znacznej ilości tych eksmisyj właściciele domów wyzyskali nieznaną przez lokatorów przepisów prawa, regulujących stosunki w domach nowowzniesionych, nadbudowanych, przebudowanych.

Wobec tego, że Magistrat m. Łodzi nie rozporządza tak znaczną ilością ubikacji, aby mógł wszystkich wyeksmitowanych pomieścić, zmuszony jest podać do wiadomości osób, które mają zamiar wynająć lokale w budynkach, nieobjętych ustawą o ochronie lokatorów, że powinni przed zawarciem umowy najmu zasięgnąć informacji o swoich uprawnieniach i obowiązkach jako lokatorów.

Dla niezamożnej ludności m. Łodzi w powyższych sprawach udzielać będzie porad i wskazówek Patronat Prawny przy Wydziale Opieki Społecznej, mieszczący się w domu przy ul. Piotrkowskiej Nr. 92, na parterze, w prawej oficynie, czynny codziennie, z wyjątkiem sobót, od godz. 9-ej do 13-ej.

Zapomogi dla młodzieży szkół średnich. W myśl wniosków Wydziału Oświaty i Kultury — Magistrat przyznał 15 uczniom i uczenicom łódzkich szkół średnich zapomogi na

W dniu 16 marca 1929 roku zmarł, przeżywszy lat 69,

ś. † p.

WESOŁEK FRANCISZEK

ogrodnik okręgowy Wydziału Plantacyj Miejskich

W zmarłym tracimy wielce sumiennego i zasłużonego w dziedzinie ogrodnictwa pracownika.

Cześć Jego pamięci!

MAGISTRAT m. ŁODZI.

opłacenie wpisu szkolnego za r. b., w sumie ogólnej zł. 2,550.

Przedsiębiorstwa muszą mieć nazewnątrz szyldy lub napisy. Zgodnie z art. 33 Rozporządzenia o prawie przemysłowym, prowadzący przemysł powinni oznaczyć nazewnątrz w odpowiedni sposób swoje przedsiębiorstwo.

Szyld taki lub napis czytelny powinien zawierać imię i nazwisko lub firmę przemysłową oraz rodzaj prowadzonego przemysłu i to w sposób, wykluczający wszelką wątpliwość, czy chodzi o przemysł wytwórczy, handlowy lub usługowy.

Uwidocznione imiona i nazwiska muszą się zgadzać z imieniem i nazwiskiem, podanymi w ogłoszeniu tego przedsiębiorstwa do Urzędu Przemysłowego I-ej Instancji lub też znajdującymi się w spisie firmy do rejestru handlowego.

Wobec stwierdzenia przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji (Magistrat m. Łodzi), iż przepisy powyższe nie są przestrzegane, zarządzona zostanie kontrola, czy obowiązek ten jest dopełniany w każdym poszczególnym przypadku.

Kary za przekroczenia podatkowe. Za przekroczenia §§ 5 i 13 Statutu o miejskim podatku widowiskowym, Magistrat zgodnie z § 20 tegoż

Statutu, postanowił ukarać właściciela kinoteatru „Era” przy ul. Zawiszy 22, grzywną w wysok. 50 złotych.

Za przekroczenie § 15 Statutu o miejskim podatku widowiskowym, Magistrat — zgodnie z § 20 Statutu — postanowił ukarać grzywną w wysokości 25 zł. T-wo Sportowo-Oświatowe „Odrodzenie” w osobie prezesa T-wa.

Kurs dokształcający dla higienistek szkolnych. Celem pogłębienia i uzupełnienia wiadomości z dziedziny zagadnień higieny szkolnej wśród pracujących w szkołach powszechnych higienistek, Magistrat postanowił zorganizować w marcu i kwietniu r. b. odpowiedni kurs dokształcający. Program kursu obejmie wykłady z anatomji, fizjologii i higieny oraz wychowania fizycznego, w ogólnej liczbie ok. 70 godzin.

Wykłady prowadzić będą lekarze-higienisci szkolni w lokalu Miejskiej Pracowni Przyrodniczej (ul. Piramowicza 3) w godzinach wieczornych. Kurs dokształcający uważany jest za obowiązkowy dla wszystkich miejskich higienistek szkolnych.

Półroczny sezon miejskiego prewentorium w Łagiewnikach. Miejskie prewentorium letnie w Łagiewnikach dla dzieci, zagrożonych gruźlicą, uruchomione będzie w r. b. w dniu 15

kwietnia. Sezon tegoroczny trwać będzie do dnia 15 października t. j. 6 miesięcy, podczas gdy w latach ubiegłych sezon trwał 5 miesięcy. W związku z powyższem, Sekcja Walki z Gruzlicą zakwalifikowała odpow-

wiednią ilość dzieci do wyjazdu na pierwszy sezon.

Zaznaczyć należy, iż wobec wybudowania w roku ubiegłym nowego pawilonu, ilość łóżek w prewentorium powiększona została z 60 do 100.

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

POMOC POŻYCZKOWA DLA MAŁYCH MIAST.

Samorządy miejskie szczególnie mniejszych miast znajdują się w trudnych warunkach finansowych. Podejmowane inwestycje, konieczne wobec zaniedbania miast i miasteczek, wymagają większych nakładów pieniężnych, które pokrywane są przeważnie z długoterminowych pożyczek. Ciężary gmin miejskich, wypływające z obowiązków opieki społecznej nad niezamożnymi, bezdomnymi, bezrobotnymi i t. d., są również tak wielkie, że samorządy, chcąc wywiązać się z obowiązków sumiennie, zmuszone są zapożyczać się w komunalnym funduszu pożyczkowo - zapomogowym, który wydaje pożyczki długoterminowe. — Ostatnio zarząd funduszu tego przyznał krótkoterminowe pożyczki miastom: m. Ostrołęki — 60.000 zł., m. Ostroga — 30.000 zł., m. Ostrowca — 35.000 zł., m. Ostrowi Mazowieckiej — 70.000 złotych. Ogółem udzielono więc pożyczek złotych 195.000 zł.

SAMORZĄD STOŁECZNY.

Z Komitetu Rozbudowy.

Pod przewodnictwem prezydenta miasta inż. Z. Słomińskiego odbyło się plenarne posiedzenie komitetu rozbudowy m. st. Warszawy, na którym w dalszym ciągu omawiano program zabudowy Warszawy na najbliższe 3-letnie w uzgodnieniu z programem państwowej rady rozbudowy miast.

Wytknięto zasadę: aby z kredytów korzystać mogły tylko osoby bu-

dujące mieszkania o typie normalnym i wyłączyć wszelkiego rodzaju instytucje dobroczynne budujące schroniska i lokale mieszkalne o wspólnych salach. Instytucje dobroczynne winny postarać się o kredyty z innych źródeł, a nie z państwowego funduszu budowlanego.

Kredyty przyznawane spółdzielniom i instytucjom humanitarno - społecznym, budującym domy typu normalnego winny być ograniczone do wysokości 90 proc. kosztorysu, a osobom prywatnym do 50 proc. Ograniczenia te należy wprowadzić w tym celu, by obniżyć wysokość sum potrzebnych na wzniesienie odpowiedniej ilości lokali, kwoty bowiem potrzebne rocznie na budownictwo mieszkalne w Warszawie wynoszą około 70 milionów złotych rocznie, gdy tymczasem kontyngent Warszawy sięga zaledwie 30 milionów zł. Ograniczenia te dotyczyłyby tylko nowych spółdzielni.

Domy wznoszone przez korzystających z kredytów, powinny zawierać lokale nie większe niż 4 izby łącznie z kuchnią o maksymalnej powierzchni użytkowej 100 metrów kw.

Postanowiono wyłączyć z kredytowania wszelkie mieszkania w suterynach i na poddaszach; mieszkania mansardowe kredytować licząc jednak cenę metra sześć. o 50 proc. niżej ceny normalnej.

Na najbliższym posiedzeniu komitetu rozbudowy omawiana będzie strona finansowa zagadnienia budowlanego w Warszawie oraz zatwierdzony ogólny plan akcji budowlanej.

Nowy szpital dla umysłowo chorych.

Odbyło się posiedzenie komitetu budowy wielkiego szpitala dla umysłowo chorych. Uchwalono zwrócić się do rządu o ostateczne przekazanie miastu na prawach dzierżawy terenu pod Młocinami. Po ustaleniu wielkości obszaru, niezwłocznie rozpoczęte będzie opracowanie planów. Budowa rozpoczęłaby się w maju. Budżet tegoroczny przewiduje na ten cel 400.000 złotych. Szpital ma być wybudowany serjami.

Tramwaje.

W lutym r. b. tramwaje miejskie przewiozły 15.619.294 pasażerów, gdy w styczniu 19,490,175, a zatem w lutym w porównaniu ze styczniem o 19.9 proc. mniej, a w porównaniu z lutym 1928 roku (17.444.329) o 10.5 proc. mniej.

Wozokilometrów wykonano w lutym 2.626.478, w porównaniu ze styczniem (3.008.858) o 12.7 proc. mniej, a w porównaniu z lutym 1928 roku (2.453.141) o 7.1 proc. więcej.

Taksometry.

Na dzień 1 stycznia w Warszawie było 2.114 taksówek w ruchu. W styczniu liczba taksówek wzrosła o 86, ubyło 11, a zatem na dzień 1 lutego było 2.189 taksówek. W lutym przybyło 85 taksówek, ubyło 12, a zatem w dniu 1 marca kursowało i było czynnych ogółem 2.262 taksówki. Zauważono, że przeciętnie przybywa po 70 do 75 taksówek miesięcznie.

WILNO.

Budżet m. Wilna został opracowany i zbilansowany w sumie złotych 16.578.643. Wydatki zwyczajne w budżecie wynoszą 9.442.200 zł., wydatki nadzwyczajne 7.136.443 zł. Dochody zwyczajne 10.549.515 zł.

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił Magistratowi m. Wilna pożyczkę na roboty inwestycyjne w wysokości 1 milj. zł. Jako pierwszą

spłatę Magistrat otrzymał 600.000 złotych, które zostaną zużyte na prowadzenie wiosną inwestycji miejskich oraz na zatrudnienie bezrobotnych.

KATOWICE.

Magistrat Wielkich Katowic wygotował budżet na rok 1929. Budżet wynosi po 26 milj. zł. w dochodach i wydatkach zwyczajnych i nadzwyczajnych.

PIOTRKÓW.

Urząd wojewódzki przyznał Magistratowi m. Piotrkowa 5.500 zł. na zakup węgla dla bezrobotnych, będących w ewidencji P.U.P.P., posiadających rodzinę i nie pobierających z funduszu bezrobotnych żadnych zapomóg ani zasiłków. Za otrzymaną sumę Magistrat zakupił 920 cnt. węgla, które zostały podzielone pomiędzy 520 bezrobotnych.

CZĘSTOCHOWA.

Rada Miejska m. Częstochowy uchwaliła przyjąć od skarbu państwa pożyczkę w sumie 50.000 zł. na budowę szkół powszechnych. Magistrat częstochowski przystępuje z wiosną tego roku do intensywnej rozbudowy miejskiego szkolnictwa powszechnego.

GRODZISK MAZ.

Przed kilku dniami oddana została do użytku nowa sala Rady Miejskiej w Grodzisku.

Budowę sali rozpoczęto w roku 1925. Sala przeznaczona jest nie tylko na posiedzenia Rady Miejskiej, odbywają się tam liczne odczyty, zabawy, przedstawienia, a nawet w godzinach popołudniowych ćwiczyć się mogą w niej gimnastycy.

Obecnie, Magistrat na wniosek burmistrza Szonerta chce urządzić w tej sali Miejskie Kino, którego brak daje się odczuwać mieszkańcom Grodziska.

NOWY SĄCZ.

Komisja budżetowa uchwaliła budżet miasta Nowego Sącza na rok 1929 w sumie 22.300.000 zł.

PRZETARG

Magistrat m. Łodzi ogłasza pisemny publiczny przetarg na wykończenie wybudowanej kolonji mieszkaniowej na Polesiu Konstantynowskiem w Łodzi, składającej się z 20 trzypiętrowych kamienic mieszkalnych o łącznej pojemności około 255,000 mtr sześć. (dwustu piędziesięciu pięciu tysięcy metrów sześciennych).

Oferty można składać na poszczególne kompleksy kamienic, określone i oznaczone cyframi rzymskimi na planie sytuacyjnym, załączonym do warunków przetargu, na jeden lub kilka tych kompleksów lub na całość kolonji, zaprojektowanej do wykończenia.

O budowę ubiegać się mogą przedsiębiorstwa i firmy zarejestrowane.

Oferty pisane na oryginalnych ślepych kosztorysach, całkowicie wypełnionych, odpowiadające zatwierdzonym przez Magistrat m. Łodzi w dniu 14 lutego 1929 roku „Warunkom przetargu” — należy składać w Wydziale Budownictwa Magistratu m. Łodzi, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 44, do dnia 27 marca 1929 roku włącznie do godziny 11 m. 30 w kopertach podwójnych, zalakowanych pieczęcią firmową, każda z napisem: „Oferta do przetargu, mającego się odbyć w dniu 27 marca 1929 roku, na wykończenie kolonji mieszkaniowej na Polesiu Konstantynowskiem” i podaniem nazwy oferującej firmy i adresu, z których wewnętrzna będzie zawierała samą ofertę, zewnętrzna zaś — prócz wyżej wspomnianej koperty — powinna mieścić w sobie także dowód złożenia wadium do depozytu Magistratu m. Łodzi w wysokości 3 (trzech) procent oferowanej sumy w gotówce, listach gwarancyjnych Banku Gospodarstwa Krajowego lub papierach procentowych i innych wartościach, przewidzianych w punktach: 2, 3 i 4 § 1 Okólnika Ministerstwa Skarbu L. DOP. 5284/III z dnia 10 września 1927 roku podług skali procentowej ich kursu, ustalonej w tym Okólniku.

Na wadja będą przyjmowane oprócz listów gwarancyjnych Banku Gospodarstwa Krajowego także listy gwarancyjne prywatnych banków akcyjnych o kapitale zakładowym nie mniejszym, niż 2 i pół miliona złotych.

Oferty będą otwarte w tym samym dniu, t. j. dnia 27. III, 1929 r., o godzinie 12 w sali posiedzeń Magistratu przy Placu Wolności 14, pokój 24.

Oferty, nie odpowiadające warunkom przetargu lub złożone po terminie, nie będą rozpatrywane.

Warunki przetargu i załączniki: ślepy kosztorys, plan sytuacyjny z podziałem na kompleksy kamienic, projekt umowy — można otrzymywać codziennie od dnia 12 marca 1929 roku w godzinach biurowych w Wydziale Budownictwa Magistratu m. Łodzi, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 51, za opłatą zł. 50.— Tamże do przejrzania plany policyjno-budowlane kolonji.

Magistrat m. Łodzi.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje niniejszem do wiadomości, że na posiedzeniu w dniu 17 stycznia 1929 roku Rada Miejska, opierając się na art. 119 punkt b ustawy z dnia 15 lipca 1925 roku o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 550), ustaliła na rok 1929 wysokość stawki dodatku komunalnego na rzecz m. Łodzi do państwowego podatku przemysłowego od świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na 30 proc. ceny, pobieranej przez państwowe władze skarbowe na terenie m. Łodzi.

Łódź, dnia 15 marca 1929 roku.

Przewodniczący
Wydziału Podatkowego:
(—) L. Kuk

Magistrat m. Łodzi
PREZYDENT:
(—) Br. Ziemięcki